

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Quid sit peccatum.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

DIONYSIVS CARTHVS.

Sexto ex ipsa peccati deformitate secundū se,
& ex propria ratione. Quæ tãto est maior ac tur-
pior, quanto virtus peccato opposita dignior est
& pulchrior. Vnde sicut amor dei est virtus altis-
sima: sic odium dei maximum vitium est. Itaq;
ex omni parte multiplicatur, et crescit peccati vi-
litas, foeditas, atq; enormitas. Ideo S. Gregorius
ait. Si sciremus qualiter per vnumquodq; pecca-
tum vulneratur & foetet anima, vsque ad mor-
tem resisteremus peccato. Et idem, Tolerabilis,
inquit, foetet canis putridus homini: quam pecca-
trix anima deo. Eia ergo charissime si corã san-
cto ac præstantissimo deo viles, foedi, detestabi-
les, atque ignobiles esse & apparere veremur ac
nolumus, si vultum creatoris nostri a nobis auer-
si horremus: cum omni sollicitudine & puro affe-
ctu vitemus peccata. Quoniã vtiq; nulla mon-
strositas, nulla læsio, nulla macula potest in tan-
tum corpus humanum deturpare, inficere, deor-
dinare, vel coram hominum corporeo visu tam
detestabile ac deforme ostendere: quantum quo-
cunque peccato mortali anima rationalis defor-
matur, vilificatur, inficitur, coramq; oculis men-
tis diuinæ & angelorum sanctorum turpis ac de-
testabilis exhibetur. Nam & diabolo similis red-
ditur atque a fonte lucis auersa, tenebris peruet-
sitatis impletur.

Quid sit peccatum.

Art. IIII.

Este S. Ambrosio, peccatum est præ-
uaricatio legis diuinæ, & cœlestium
inobedientia mandatorum. Porro
secundum Augustinum, peccatum
est spreto incommutabili bono, re-
bus mu-

DE ENORMITATE PECC. Fo. 76.

bus mutabilibus adherere. Et iterum: Peccatum, inquit, est voluntas retinendi vel consequendi quod verat iusticia. Ita que peccatum est diuini præcepti trāsgressio: vtpote id quod deus prohibet agere, vel quod iubet omittere. Vnde contra diuinam legem cogitare, desiderare, loqui, aut operari, peccatum est. Duo autem considerantur in peccato. Vnum quasi formale: videlicet auersio mentis a summo & incōmutabili bono. Et hoc est in peccato principale, aliud quasi materiale: puta conuersio mentis ad bonū creatum, variable, & caducū. Hinc duo mala correspondent peccato. Nam quo ad formale eius, correspondet ei pœna damni: quæ est diuinæ visionis carentia ac summa miseria. Sed q̄ ad materiale peccatum, correspondet ei pœna sensus: videlicet sensibilis pœna inferni: quæ est punitio ignis æterni. Præterea secundum diuinum Dionysium, peccatum est recessus ab ordine, id est, a conuenienti ac debita habitudine, qua mens creata suo creatori adherere debet ac subijci. Id nanque rectus exigit ordo, vt interius suo superiori subdatur: vt effectus ad suam causam conuertatur: vt creatura intellectualis suo creatori vt beatificanti principio innitatur. Hoc totum peccato subuertitur. Quia per ipsum mens creata suo conditori rebellis est, eiq̄ quasi dorsum in faciem vertit, nec eius auxilio est innitens, sed in viribus suis confidens. Insuper peccatum est propriam voluntatem præferre diuinæ, et propriam libertatem iuxta diuinæ legis tenorem non refræ-nare. Vñ in omni peccato mortali peccans constituit sibi finem in bono creato, caduco, cui inordinate afficitur, & vitiose adheret: vtpote

L iij plus

DIONISIUS CART.

plus quam deo: quia contra voluntatem & legem
 ipsius. Hoc vero directe repugnat charitati christi-
 anæ qua deum super omnia diligere, eique confide-
 mari, affici, & inhærere debemus. Itemque rati-
 onis, qua diuinis præceptis præ omnibus obedire
 tenemur. Ea propter secundum doctores quicquid
 directe repugnat charitati quæ deus proximo
 diligitur siue iusticiæ: est ex suo genere peccatum
 mortale. Denique deo & ecclesiæ rectæque rationi
 pariformiter est parendum. Qui ergo præcepta
 ecclesiæ non custodit aut rectæ rationi non acquiescit
 in iussis ac debitis: mortaliter peccat, videlicet
 qui diuina præcepta non seruat. Itaque peccatum
 est diuinæ bonitatis contemptus, diuinæ maiestatis
 iniuria, diuinæ sanctitatis offensio, contra di-
 uinam voluntatem rebellio, diuinæ sapientiæ
 relictio, diuinorum beneficiorum ingratitude, per-
 uersæ ac propriæ uoluntatis impletio, rationis
 ductio, infectio animæ, vulneratio uirium eius,
 turpitudinis mentis, perceptio gratiæ, ablatio cha-
 ritatis infusæ, laqueus mortis, uia damnationis,
 porta inferni, rete diaboli, imitatio demonum,
 detestatio angelorum, pessima fera, crudelissima
 bestia, summa malitia, prauitas pura, deformitas
 maxima, monstruositas quoque turpissima,
 atque æternæ illius felicitatis amissio deploranda.
 Postremo peccatum est, id quod maxime displicet
 deo, quod summe placet diabolo, quod potissimum
 nocet cordi humano. Ecce uides mihi prædilectæ
 quam odiendum atque uitandum sit peccatum, imo
 plus quam aliquis nostrum comprehendere ualeat,
 aut eloqui odiendum est, & iugiter fugiendum.
 Incessabiliter ergo ac fortiter ualde armemus nos
 & dimicemus contra hoc malum

hoc malum, contra tam pessimum hostem, contra tam mortiferam lationem. Porro arma nostra sunt ipse virtutes: & dimicatio nostra sunt actus virtutum, præsertim dei laudatio atque oratio: quemadmodum scriptum est, Laudans inuocabo dominum: & ab inimicis meis saluus ero. Psalm. 17.
 Item diligens cordis custodia, & diuinam præsentiam considerare, seipsum in omnibus humiliare, in deo tota mente sperare, deum semper timere.

De enormitate peccati ex parte bonitatis diuinæ, cui peccator peccando præfert bonum caducum atque mutabile.

Art. V.

Sicut quarto de diuinis nominibus capitulo egregius ille theologorum princeps diuus Dionysius edocet, dei natura est bonitas, haud dubium quin pura, perfecta & infinita. Porro natura entis non potest in ipso esse minorata, sicut in summa contra gentiles Thomas eleganter deducit: idcirco quicquid ad bonitatis plenitudinem, desiderabilitatem, excellentiam pertinet: id diuinæ & increatæ bonitati cum infinita perfectione atque immensa & superpræstantissima elegantia competit. Vnde deus superuoluptuosissimus & æternus est, summum superexaltatum & incomparabile bonum, in quo est vniuersorum bonorum, omniumque pulchrorum ac desiderabilium incircumscriptibilis plenitudo, incomprehensibilis & superessentialis perfectio: a cuius bonitate, amabilitate, ac desiderabilitate in infinitum prorsus deficiunt omnium rerum creaturarum bonitates, diligibilitates, & appetibiles

L V litates